

DEČEK IN SVET



Kinodvor.
Mestni kino.
www.kinodvor.org

Ustanoviteljica
javnega zavoda
Kinodvor je:



Mestna občina
Ljubljana

EUROPA CINEMAS
MEDIA PROGRAMME OF THE EUROPEAN UNION



**SLOVENSKI
FILMSKI
CENTER**
JAVNA
AGENCIJA
SLOVENIJA
FILM
CENTRE



Naložba v vašo prihodnost

OPERACIJO DELNO FINANCIRA EVROPSKA UNIJA
Evropski socialni sklad



Deček in svet O Menino e o Mundo

Alê Abreu, Brazilija, 2013, DCP, 80 minut, brez dialogov,
distribucija Društvo za oživiljanje zgodbe 2 koluta

7+

Igrivi in brezskrbni deček odrašča na idiličnem brazilskem podeželju, kjer se je čas ustavil. Pravo nasprotje je mesto, kaotični metropolis, v katerega se mora s trebuhom za kruhom odpraviti njegov oče, za njim pa tudi deček. V mestu opazuje družbeni ustroj sveta, ki ga zaznamujejo medijske manipulacije, mehanične živali in množica odpadkov. Življenje teče povsem drugače kot v belem, podeželskem svetu, čigar idilo poudarjajo žive barve na belem ozadju in zvok flavte.

Film je poklon naravi in kritika sodobne družbe – potrošništva, medijev in industrializacije – skozi videnje dečka, ki v svetu išče svoje mesto.

Kolofon | Deček in svet • Zbirka Kinobalon, 28. knjižica • Pripravili in uredili: Živa Jurančič, Petra Slatinšek • Besedila: Živa Jurančič, Petra Slatinšek • Mladi v mestu, vir: <http://www.brazil.org.uk/resources/documents/bs-secondary06.pdf> • Bambusova piščal, besedilo, fotografije in notni zapis: Peter Kus • Jezikovni pregled: Mojca Hudolin • Oblikoval: WOAF Andraž Filač • Založila: Javni zavod Kinodvor in AKMS, 2015.

Izid knjižice je omogočil Nacionalni filmsko-vzgojni program. Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada. Operacija se izvaja v okviru OP RČV, razvojne prioritete »Enakost možnosti in spodbujanje socialne vključenosti«, prednostne usmeritve »Dvig zaposljivosti ranljivih družbenih skupin na področju kulture in podpora socialni vključenosti«.



Ko je režiser filma Alê Abreu ustvarjal dokumentarec o življenju ljudi v Braziliji, **Canto Latino**, je raziskoval družbo in veliko risal. Tako se mu je v beležko s skicami prikrdel prikupni deček. Zdelo se mu je, da mu maha v pozdrav.

NAJPREJ JE BIL DEČEK...

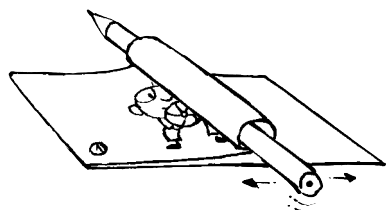
»To je deček brez imena, brez ust, brez glasu. Poseben deček iz naših sanj. Nekega dne vidi očeta, ki za vedno odhaja. Gre za njim. Pripravi si torbo in edino družinsko fotografijo ter odide na pot, prepričan, da ga bo našel. Kot vsak otrok verjame, da je vse mogoče. Sila je neustavljiva. Daje upanje. Ta deček je v vsakem od nas. Dokler imamo upanje, živi v nas.«

- Alê Abreu, režiser in scenarist



Deček je ostal z avtorjem in začelo se je ustvarjanje filma **Deček in svet**. Najprej je preučeval dečkov značaj in njegovo gibanje, potem pa še druge like, ki jih srečamo v filmu, tudi živali. Za vsak gib je moral narisati novo risbo, da so liki v filmu oživel.

DEČEK IN DRUGI LIKI



Skici dečka ali psa preriši na dva enako velika kosa papirja. Enega izmed njiju navij na svinčnik in ga hitro premikaj levo in desno, kot kaže skica. Kaj se zgodi?



Poleg dečka v filmu nastopajo tudi odrasli. Oglej si nekaj likov iz filma. Kdo so? Kakšne so njihove značilnosti? V čem so si podobni in v čem različni? Kako so med seboj povezani?

Kdo izmed njih je dečkov oče? Kdo odrasli mož, ki ga deček v mestu spremlja? Kdo od njih odrine v mesto na začetku in kdo se vrne v vas na koncu? Avtor pravi, da lahko zgodbo in njen zaključek razumemo dobesedno, lahko pa v prenesenem pomenu. Vsak naj jo razume po svoje.



Kaj pa psiček? Čigav je?

Deček živi v Braziliji, peti največji državi na svetu. Skoraj polovico pokriva največji deževni pragozd na svetu, Amazonija, ki je izjemnega pomena. Tu živi več kot milijon različnih vrst rastlin, žuželk in na tisoče vrst drugih živali (samo na enem drevesu lahko biva več kot 40 različnih vrst mravelj!). Amazonski deževni gozd pomembno vpliva na podnebje (temperaturo, količino dežja ...) po vsem svetu. Pravimo mu tudi pljuča planeta. Kaj meniš zakaj?

SVET PODEŽELJA



Katere živali prepoznaš na sliki? Nekatere so narisane zelo domišljjsko. S pomočjo knjig in interneta razišči, katere živali in rastline bivajo v Amazonskem pragozdu.



Kakšna je podoba podeželja? Primerjaj jo z mestom. Kakšne so barve in oblike? Kakšne so hiše? Jih je veliko? Iz kakšnega materiala misliš, da so grajene? Koliko nadstropij imajo? Kakšna je notranjost dečkove hiše? Kako je opremljena? Ima deček svojo sobo?



In kaj o barvah v filmu pravi Alê?

»Barve sem uporabljal po občutku. Pri snovanju filma sem veliko razmišljal o belini. Bela je kot prazen list, ki se bo šele zapolnil.«

Pri upodabljanju podeželja je Alê uporabil najrazličnejše tehnike: risanje z barvicami, kredami, voščenkami, flomastri, slikanje z vodenimi in oljnimi barvami. Pri risanju mu je pomagalo kar 20 risarjev.

SVET MESTA

V Braziliji živi več kot 200 milijonov ljudi, večina v mestih. Največje mesto je São Paulo, v katerem živi več kot 11 milijonov ljudi – petkrat več kot v vsej Sloveniji, čeprav je to mesto desetkrat manjše.

São Paulo

V velikih mestih Brazilije je gostota prebivalstva zelo velika. V velik krog s flomastrom nariši 10 pikic, v majhnega pa jih skušaj narisati 50. Bo šlo?

Slovenija

V Braziliji se veliko ljudi seli s podeželja v mesto. Ob prihodu si mnogi ne morejo privoščiti mestnih stanovanj, zato bivajo v barakarskih naseljih na obrobju, ki jih imenujemo favele. Več o življenju v mestu lahko prebereš v intervjujih na straneh 12 in 13.



Rocinha – največja favela v Braziliji, ki se nahaja v drugem največjem mestu Riu de Janeiru.

Pri oblikovanju podobe mesta so ustvarjalci uporabili kolaž, ki nastane s kombiniranjem različnih tehnik (risanja, slikanja ...) in materialov (časopisni izrezki, blago ...).

Oglej si prizore. Kaj je na njih upodobljeno? Je teh podob veliko tudi v tvojem mestu? Kje jih najdeš?



Kolaž so uporabljali tudi drugi umetniki, med njimi ustvarjalci pop arta. »Pop« izhaja iz besede popularno, kar pomeni vsem razumljivo in priljubljeno. Umetniška smer, ki se je pojavila približno 60 let nazaj, je kritično prikazovala podobe in predmete iz vsakdanjega sveta, tudi sveta medijev, trgovskih centrov, blagovnih znamk in reklam. To je delo Richarda Hamiltona z naslovom *Le kaj je tisto, kar dela današnji dom tako drugačen, tako mikaven?* Te spominja na kakšen prizor iz filma?

RAZLIČNI

V filmu deček odkriva različne svetove. Najprej raziskuje podeželje, kasneje mesto. Vendar pa razlike niso samo med podeželjem in mestom, temveč tudi znotraj mesta samega.

Kaj so prednosti in slabosti življenja v teh svetovih? Vsaka trditev ima svoj AMPAK. Kateri je? Poveži jih ali napiši svoje.

PODEŽELJE

Doma pridelana hrana. AMPAK ...

Bolj čista narava. AMPAK ...

Ko lastniki plantaž delavce zamenjajo s stroji, veliko ljudi ostane brez dela. AMPAK ...

Otroci se lahko bolj svobodno igrajo. AMPAK ...

... ni tekoče vode. Pri dečku vodo zajemajo iz vodnjaka.

... je pridelek vedno odvisen od vremena.



SVETOVI

MESTO

Več služb. AMPAK ...

V mestu ni zelenih površin. AMPAK ...

Več možnosti za šolanje. AMPAK ...

Ljudje si lahko kupijo več stvari. AMPAK ...

... ima deček televizijo

... si šolanja ne morejo privoščiti vsi.

Kje pa bi raje živel/a ti? Katere izmed navedenih lastnosti bi imel tvoj svet?



MLADI V MESTU

V brazilskih mestih so razlike med bogatimi in revnimi zelo velike. O tem govori tudi rap komad, ki ga najdeš na strani 22. Spoznajmo dva 15-letnika, ki živita v istem mestu, São Paulu, pa vendar čisto drugače.

Živjo, kako ti je ime? Kje živiš?

Ime mi je Lucas. Živim na obrobju mesta v faveli, kjer je ogromno hiš. Ljudje so jih zgradili iz raznovrstnih poceni materialov. Opeke, ki jih uporabljamo, so običajno s smetišča. Za gradnjo uporabljamo čvrste materiale. Tako nas oblast težje izseli, saj je hiše težko podreti. Četrtna ljudi v São Paulu živi v favelah, kot jaz.

Povej nam kaj o svoji družini.

Živim z mamo, očetom in sestrama. Oče šest dni na teden prodaja majice na trgu in zasluži 7 evrov na dan. Mami pa ima na tržnici stojnico, kjer ljudem striže lase in zasluži približno 5 evrov na dan. Sestri sta starejši in delata kot služkinji. Kuhata in čistita za ljudi.

Kakšna je vaša hiša?

Zelo je majhna. V eni sobi kuhamo, jemo in počivamo, v drugi pa vsi skupaj spimo. Oče jo je zgradil s pomočjo prijateljev. Tudi on prijateljem pomaga graditi njihove hiše. Imamo »naredi si sam« klub.

Kakšno je naselje?

Smrdi, ker nimamo kanalizacije. Odplake tečejo po ulicah, včasih mimo naše hiše. Veliko je boleznih. Lani sta zaradi driske umrla moj sošolec in njegova sestra. Cest ni, so le prašne poti. Občina je v našo favelo namestila vodo in elektriko. Počasi gre na bolje. Zdaj imamo v naši hiši dostop do vode in televizijo.

Kakšna je tvoja šola?

Rad hodim v šolo, ker imam tam dostop do interneta in ker se dobro najem. Hrano plača država. Nimamo dovolj knjig in pisal. Moramo si posojati. Če redno hodim v šolo, dobijo starši od vlade 27 evrov mesečno.

Kaj počneš v prostem času?

Prodajam prigrizke na tržnici. Vsak dan po šoli in vse vikende. Po delu sem utrujen in grem spat.

Živjo, kako pa je tebi ime? Kje živiš?

Gabriela sem. In živim bližje centru kot Lucas. Živim z mamo in očetom in sem edinka. Imam psička Tutija. Oči vodi tovarno, ki izdeluje torbice. Ogromna je in veliko ljudi dela tam. Veliko dela, včasih tudi ob vikendih. Mami dela v pisarni v mestu. Čez dan skrbi zame služkinja Fátima. Pospravlja in kuha.

Kakšna je vaša hiša?

Živimo v velikem stanovanju. Imam veliko sobo in svojo kopalnico. Spodaj imamo skupni bazen. Blok je ograjen in imamo vratarja, tako da je varno.

Kaj pa šola?

Šola je super. Za vsak predmet imamo poseben učbenik in imam super dres za telovadbo.

Veliko je domačih nalog, ki jih naredim na domačem računalniku, saj je šolski ves čas zaseden. Enkrat na teden hodim na kitaro, dvakrat na teden pa na angleščino. Veliko se moram učiti. Rada bi bila zdravnica in sprejemni izpiti za fakulteto so zelo težki.

Kaj počneš v prostem času?

S prijateljicami gremo v kino v nakupovalni center. Tja grem ob vikendih tudi z mamo, po kakšno novo oblačilo, ker sva radi oblečeni po zadnji modi. Zvečer se prek messengerja in chatrooma pogovarjam s prijateljicami. Večkrat na leto gremo na počitnice. Imamo hišo ob morju. Bila sem že tudi v ZDA in Argentini.



'Xapuri: Rural School'
[fotografija vira na levi]
2006, gradbeni materiali,
energetska in komunikacijska
infrastruktura
27. Sao Paulo bienale, Sao
Paulo, Brazilija
Fotografija, Wolfgang Traeger
Originalna fotografija z
dovoljenjem SEPLANDS and
PRODEEM, Acre, Brazilija
Z dovoljenjem Marjetice Potrč
in Galerije Nordenhake, Berlin/
Stockholm

Marjetica Potrč je umetnica in arhitektka, ki v svojem delu raziskuje primere arhitekture in urbanizma, ki ga soustvarjajo prebivalci. Pri tem velikokrat sodeluje z različnimi skupinami, s katerimi išče rešitve v smeri samozadostne oskrbe in trajnostnega razvoja. Poleg projektov, ki jih razvija v različnih krajih, svoje raziskave predstavlja z risbami in kiparskimi študijskimi primeri. Tak primer je šola v amazonskem pragozdu v Braziliji, ki predstavlja sodelovanje lokalne skupnosti in brazilske vlade. Elektriko pridobivajo s pomočjo sončnih celic, velik satelitski oddajnik pa omogoča, da je šola kljub odmaknjenosti povezana s celim svetom.

KAKO NASTANEJO OBLAČILA

Na poljih v Braziliji pridelujejo bombaž. Brazilija je za Združenimi državami Amerike in Indijo tretja največja izvoznica bombaža na svetu. Letno ga na svetu pridelamo kar 25 milijonov ton! Kadar obdelujemo na poljih samo eno vrsto in kadar obstaja možnost, da nam žuželke ali plesen uničijo celo letino, uporabljamo veliko kemikalij, ki so zelo škodljive za okolje. Danes množično uporabljajo tudi gensko spremenjeni bombaž, ki naj bi bil bolj odporen. Nekateri gojijo organski bombaž, ki je pridelan brez kemikalij.



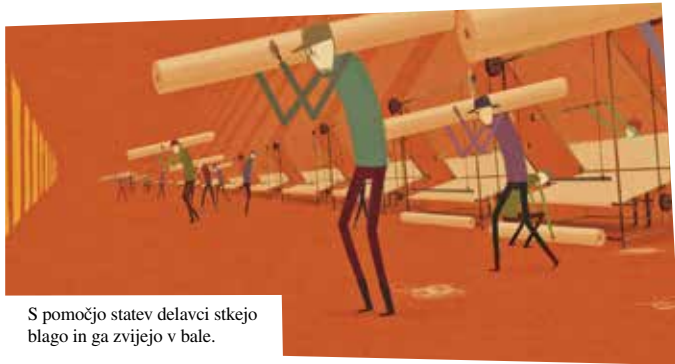
Bombaž raste na podeželju, pobirajo ga sezonski delavci.



Nabrani bombaž odpeljejo v tovarno.



Delavci nalagajo bombaž na tekoči trak v predilnici.



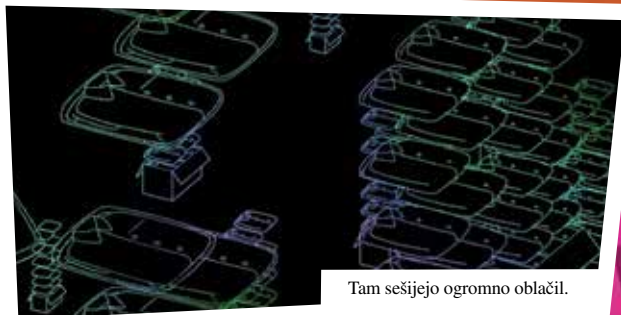
S pomočjo stavev delavci stekjo blago in ga zvijejo v bale.



Bale naložijo na kontejnerje in jih z ladjami odpeljejo v drugo mesto.



To je mesto, kamor prispejo ladje. Simbol mesta je črni orol.



Tam sešijejo ogromno oblačil.



Preden oblačila zapakirajo in pošljejo nazaj v pristanišče, jih opremijo z znamko črnega orla. Razišči na internetu, kje vse se ta simbol pojavlja.



Oblačila so v izlozbah in pripravljena za nakup.

V filmu lahko poleg polj opazimo tudi vrtove. Pojavijo se na začetku in na koncu filma. Kakšno je razpoloženje na vrtovih? So ljudje bolj zadovoljni? Zakaj? Ali bombaž res raste na visokih drevesih? Misliš, da avtor filma ne ve, kako je videti bombaž? Ali pa si je vzela svobodo pri izbiri, kako ga bo narisal?

Zakaj oblačil ne izdelujejo v lokalnem mestu? Zakaj je proizvodnja v daljnem mestu upodobljena kot v računalniški igrici? Misliš, da bi brez znamk za oblačila in brez reklam prodali enako število oblačil in po enaki ceni? Kje so narejena tvoja oblačila? Kako pridejo do nas? Poskusi v trgovini najti oblačilo, ki je narejeno v Sloveniji. Je dražje ali cenejše? Zakaj?

TEHNOLOŠKI NAPREDEK

Nekoč so ljudje svoja oblačila v celoti izdelovali ročno. Za izdelavo enega kosa so tako porabili precej časa. Z različnimi tehničnimi izumi si je človek delo olajšal in skrajšal. Danes oblačila izdelujemo v tovarnah, kjer človeško delo v veliki meri nadomeščajo stroji, ki lahko opravijo tudi več različnih del hkrati. Stroji tako delajo hitreje in več.

POBIRANJE BOMBAŽA



TKANJE



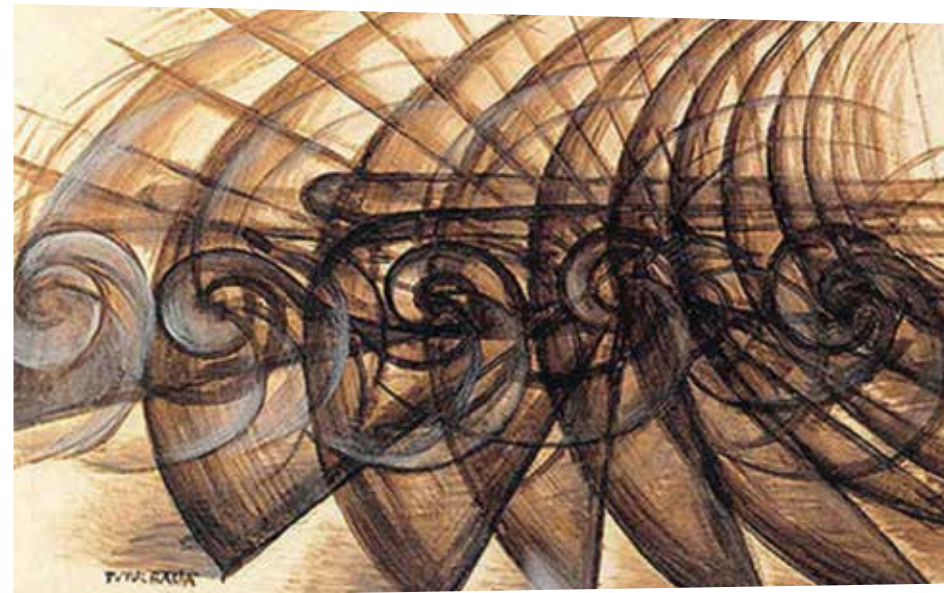
NALAGANJE



Za izdelovanje bal človeka ne potrebujejo več. Včasih pa je bilo za izdelavo ene bale potrebnih kar 600 ur človeškega dela.

Nad napredkom, tehnološkimi izumi, hitrostjo in močjo strojev so se navduševali umetniki, ki so pripadali umetniški smeri, imenovani futurizem. Ta se je pojavil v Italiji na začetku 20. stoletja, torej več kot 100 let nazaj. V svojih umetniških delih – kipih, slikah, glasbi, plesu in poeziji – so futuristi pogosto uprizarjali gibanje, hitrost in tudi zvoke različnih strojev.

Tak primer je slika italijanskega umetnika Giacomina Balle z naslovom *Hitrost motornega kolesa*. Te spominja na kakšen prizor iz filma?



Ima tehnološki napredek res samo pozitivne posledice? Kako občutijo posledice tehnološkega napredka različne osebe v filmu?



Kaj misliš, katera dela še bodo v prihodnje namesto ljudi opravljali stroji? Bi imel/a stroj za domače naloge? Kaj bi bile njegove pozitivne in negativne posledice?

POSLEDICE NAPREDKA

V NARAVI

S tehnološkim napredkom se je močno povečala proizvodnja. V enakem času lahko pridelamo mnogo večje količine izdelkov. S povečano proizvodnjo se povečuje tudi poraba, z njima pa onesnaževanje planeta in podoba mest ter podeželja.



Tovarne uporabljajo nafto, zemeljski plin in oglje.

Kaj še pripomore k povečanju zdravju škodljivih plinov v zraku?



Koliko časa potrebujeta plastika in steklo, da se razgradita?



Si v filmu opazil/a glasbenike na smetišču? Lahko naredimo glasbila iz odpadnih materialov?



Slab zrak ima usodne posledice tudi za gozd. K ohranjanju amazonskega gozda lahko pripomoreš tako, da ne kupuješ pohištva iz eksotičnega lesa, saj so nekatere vrste teh dreves ogrožene.

Veš, da živinoreja povzroča enako količino toplogrednih plinov kot promet? Razmisli, kako živinoreja pripomore k porabi in onesnaževanju vode. Kakšna živinoreja je manj škodljiva?



Se tudi naša hrana spreminja? Se spomniš, kaj je jedel deček z družino na podeželju?

V Braziliji se nahaja največje smetišče na svetu Jardim Gramacho, kjer je umetnik Vik Muniz z lokalnimi prebivalci izdelal tole umetnino iz smeti. Več o njegovem delu izveš v dokumentarnem filmu **Življenje na smetišču** (Waste Land, Lucy Walker, 2010).



PROBLEMI V SODOBNI DRUŽBI

Avtor filma pravi, da so bile vse države v Latinski Ameriki kolonije, dobaviteljice osnovnih surovin in poceni delovne sile. Zaradi gospodarskih interesov so te države doživljale državne udare in vojaške diktature. V današnjem svetu politične odločitve narekujejo gospodarski interesi. Svet, ki ga deček odkriva, je prav tak.

Kakšno je tvoje mnenje o problemih sodobne družbe? Skušaj dokončati povedi tako, da bodo izražale tvoje mnenje. Lahko si pomagaš s stavki pod posamezno povedjo. Uporabiš lahko več stavkov v eni povedi in si izmisliš tudi nove. In kaj o teh vprašanih meni avtor filma? Pomagaj si s slikami.



Če delodajalec pričakuje, da delavci delajo čim več za čim manj denarja, pomeni, da so delavci ...

- ... slabo plačani
- ... zadovoljni, ker jim prav zato pomagajo stroji
- ... brezposelni, ker mora eden delati za dva
- ... v dobrem odnosu s svojim delodajalcem
- ... utrujeni
- ... zadovoljni, ker si v podjetju delijo dobiček

Če želijo podjetja čim več prodati, so ljudje ...

- ... spretni v prodajanju
- ... veseli, ker zaslužijo več denarja
- ... nagnjeni h kupovanju stvari, ki jih ne potrebujejo
- ... obkroženi z reklamami
- ... veseli, ker na trgu zlahka dobijo, kar želijo

Če družba tehnološko napreduje, ...

- ... imamo vsi doma televizije
- ... imamo vsi dostop do pitne vode in elektrike
- ... jemo hrano iz konzerve
- ... je ljudi vedno več, ker živimo dlje
- ... smo srečni kot ljudje v reklamah

Ljudje demonstrirajo, ker ...

- ... hočejo hamburger iz TV-oglasa
- ... hočejo krajši delovni čas
- ... nimajo vsi enakih pravic
- ... ne želijo napredka
- ... zanje ni prostora v mestu



Do vojn in spopadov prihaja, ker ...

- ... želi ena skupina nadzor nad bogastvom druge
- ... se sosedje pogosto kregajo
- ... bi se ena skupina rada ločila od druge
- ... skupini ne govorita istega jezika in se ne znata dogovoriti
- ... se tako odločijo politična vodstva

Označi vse nerazumljive besede in poišči, kaj pomenijo.

GLASBA IN ZVOK

Film je brez dialogov. Lahko glasba pripoveduje zgodbo namesto besed? Lahko vzbuja čustva? Kakšni so bili tvoji občutki ob zvokih tovarniškega alarma in strojev? Kakšne barve so krogi, ki se dvigujejo iz vojaške koračnice? Kakšni pa ob zvokih piščali in karnevalske množice?

Imaš rad/a rap? Tu je odlomek iz komada v odjavni špici filma, ki ga je naredil slavni brazilski raper Emicida:

SKOZI (DEČEK IN SVET) OTROKOVE OČI

*Pločniki, barake, tramvaj drsi
Glas odmeva, pa se nihče ne oglasi
Mizerija zveni isto kot komedija
Za tiste s polnim želodcem, resen hec
Utrujenost za nas, počitnice za njih
Upanje umira
Vse to, skozi otrokove oči ...*

*Ljudje, avto, veter, orožje, obleke, drog
Skozi otrokove oči
Vročna glina, čas, karma, obleke, mi
Skozi otrokove oči
Misel, norčevanje, um, mir, dekle, usoda
Skozi otrokove oči
Čutiti kašelj, dušo, krožnike, zavedanje, smrt
Skozi otrokove oči*

*Je kava, je bombaž, je zemlja, prodajam posest, seveda
Je servo volan, je osamljenost, je nič (je nič)
So pravice, je srce, je namen, je jeza, so sanje, je iluzija
...
Pogrešana lopata in pogrešani oče, kako je že dolgo tega
Res je velik, velik ta svet.*



V pesmi *Skozi otrokove oči* lahko slišimo edine prepoznavne besede v filmu. Liki namreč govorijo izmišljen jezik, ki pa je v resnici obrnjena portugalščina. Ruben Feffer in Gustavo Kurlat sta napisala vodilno glasbeno temo z naslovom *Airgela*. V njej karnevalska zasedba poje obrnjene portugalške besede.

Poskusi ugotoviti, kaj pomenijo besede:

*airgela adiv
airgrene açrof
roma zap edadrebil
zov edatnov*

To pesem lahko zaigraš na piščal (navodila na naslednji strani). V filmu zvok piščali dečka spominja na njegovo otroštvo. Katera glasba pa tebe spominja na tvoje otroštvo?

V filmu lahko slišimo veliko glasbenih stilov, saj je pri nastajanju glasbe sodelovalo več glasbenikov.

K sodelovanju so povabili najpomembnejšega brazilskega bobnarja Nano Vasconcelosa, k oblikovanju zvoka pa eksperimentalno skupino GEM, ki sama izdeluje inštrumente iz nenavadnih predmetov, tudi odpadnih. Vsi zvočni efekti, hrup in zvoki iz okolja so bili posneti v studiu v živo. Prepoznaš predmete na sliki?

BAMBUSOVA

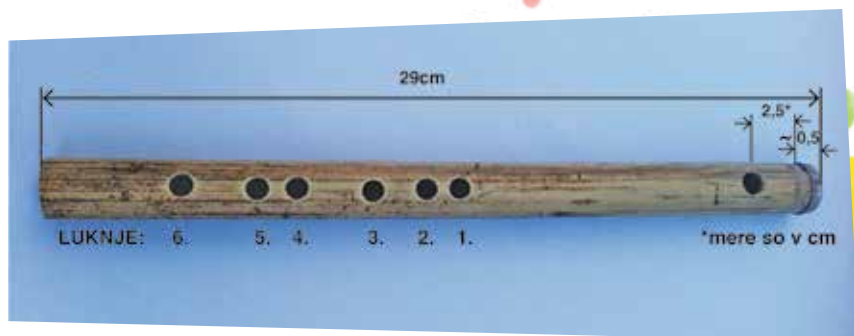


Kaj potrebujemo?

- bambusovo palico z notranjim premerom okoli 15 mm in dolžine vsaj 30 cm med členki bambusa (kupimo jo lahko v vrtnariji),
- vrtni stroj in svedra 9 mm in 7 mm,
- brusni papir, žago za les, meter, slamico, izolirni trak, primež (zaželeno).

1 Pa začnimo ...

Od bambusove palice odrežemo kos dolžine 29 cm, ki je na eni strani zaprt s členkom (palico odrežemo 0,5 cm za členkom), na drugi strani pa odprt. Odrezana konca tako dobljene cevi pobrusimo z brusnim papirjem.



2

- Na cevi označimo mesta, na katerih bomo vrtali luknje:
- prvo največjo luknjo za pihanje, ki je od sredine členka (kjer je palica zaprta) oddaljena 2,5 cm,
- 6 lukenj za posamezne tone, pri katerih razdalje merimo OD predhodne OZNAKE DALJE, proti odprtemu koncu cevi: 1. luknja 11,8 cm – 2. luknja 13,0 cm – 3. luknja 15,0 cm – 4. luknja 17,7 cm – 5. luknja 19,0 cm – 6. luknja 21,6 cm.

3

Z električnim vrtnikom zvrtnemo luknje (prosi odraslega za pomoč): za luknjo za pihanje (prva oznaka) uporabimo sveder s premerom 9 mm, za ostale luknje pa 7 mm. Pri tem je najlažje, če cev vpnemo v primež. Pri vrtnanju smo pozorni, da poleg luknje ne zavrtnemo v nasprotno steno bambusove cevi. Robove luknje očistimo z brusnim papirjem.

PIŠČAL

4

Za ustnik s škarjami odrežemo 5 cm dolg kos slamice, ki ga na enem koncu s prsti sploščimo. Z izolirnim trakom ga prilepimo na flavto ob rob luknje za pihanje, tako kot kaže slika. Pritrditev s trakom naj bo le tako tesna, da še omogoča pretok zraka.



5

S kazalcem, sredincem in prstancem vsake roke pokrijemo luknje piščali in prste dvigujemo enega za drugim od spodaj navzdol. Oglasili se bodo toni Do, Re, Mi, Fa, So, La in Ti, ko pa bomo spet pokrili vse luknje in odprli najvišjo, se bo oglasila še oktava osnovnega tona Do.

Zaigramo Airgelo (črn krogec pomeni pokrito luknjo, bel pa odprto):

6



DEČEK POSADI DREVO

Drevesa sadimo tik pred pomladjo in pozno jeseni. Nikoli ne smemo saditi sadik neznanega izvora. Obišči najbližjega drevničarja in preveri, kakšne sadike ima. Drevesna sadika je lahko super darilo za rojstni dan! Pridružiš se lahko tudi akciji Obnovimo slovenske gozdove. Prostovoljci iz Slovenije so spomladi 2015 posadili na tisoče novih sadik.

